

REMISSVAR

2020-11-30

Finansdepartementet

Fi2020/02542/S2

En ny mervärdesskattelag

Småföretagarnas Riksförbund är ett förbund av småföretagare för småföretagare och har som syfte att påverka politiska beslut för att göra det enkelt, tryggt och lönsamt att driva företag. Förbundets näringspolitiska program inrymmer förslag på vad som behöver förändras och förbättras för att stärka företagsklimatet för mikro- och småföretag på ett nationellt plan. En viktig aspekt i detta arbete är att förbättra dialogen och samförståndet i gränserna mellan en företagares vardag och svensk myndighetsutövning. I stor utsträckning tenderar småföretagare att vara en svagare part än myndigheter beträffande regelverk och tillämpning av desamma, vilket förstärker upplevelsen av orättvisa villkor, ökat regelkrångel och en negativ attityd till företagande från myndigheternas sida. Utredningens förslag till ny mervärdesskattelag (NML) förstärker denna bild, även om målsättningen uppges vara att förenkla.

Syftet med en ny mervärdesskattelag uppges vara att skapa *en tydligare struktur och blir mer överskådlig samt språkligt moderniserad*. Tyvärr når man inte fram till den största gruppen som kommer att behöva tampas med reglerna – Sveriges alla små företag. De språkliga förändringarna gör det inte mer lättläst, bl.a. beroende på att det blir mycket längre med fler paragrafer. Som konsekvens av omstöpningskonstateras också *Efter den initiala fasen bör Skatteverket vara den myndighet som framför allt gynnas av NML*. Det är synd att utredningen inte vågat vidga direktivet genom att ge sig på så många förslag till materiella förändringar, för det finns det verkligen behov av.

Att ändra ord för att det ska passa EU-direktiv har säkert sitt berättigande, men det viktiga blir huruvida detta ökar förståelsen och möjligheten att göra rätt för den lille företagaren. Utredningen anger därför att *direktivet kan anses ha en teoretisk uppbyggnad som inte direkt vänder sig till den företagare som ska leverera in mervärdesskatt till staten*. Dock verkar denna insikt strax falla i glömska då man formulerar sig *Vissa nya termer och begrepp kan sannolikt uppfattas svårtillgängliga. Det bör dock hållas i minnet att de som i dag arbetar med mervärdesskatt, som Skatteverket, rådgivningsbyråer m.fl., är väl bekanta med mervärdesskattedirektivets terminologi*. Så det är inte så viktigt för alla oss vanliga företagare då? Ett exempel då det blir svårförståeligt i stället för enklare är begreppet "beskattningsbar transaktion" som ska gälla både skattepliktiga som undantagna transaktioner. Ett annat är begreppet "beskattningsgrundande händelse" som innebär att skatt kan komma att tas ut. Kanske det skulle kunna formuleras något tydligare?

I vissa fall har man undvikit att använda direktivets nomenklatur, t.ex. ingående och utgående skatt. För väldigt många små företagare, i synnerhet om man inte har fötts till det svenska språket, skapar dessa begrepp stor risk för sammanblandning. Det skulle ha varit av vikt för de flesta användarna om nya lättförståeliga begrepp införts. Och då framgår det ändå *Å andra sidan framhålls också i våra utredningsdirektiv att de föreslagna reglerna bör vara tydliga och enkla i syfte att underlätta för företagen*. Det är synd att inte företagen blev tillfrågade under den långa utredningstiden.

Slopade specialbestämmelser för vissa konstnärer ter sig lite tagit ur luften. Ifall denna grupp ska "bestraffas", så kunde EU:s möjlighet till undantag för att kunna ha frivillig momsregistrering användas fullt ut. Det skulle motsvara 100 000 kr/år för att vara tvingad till momshantering. Gränsen ska självklart och tydligt gälla omsättning exklusive moms. Dessutom skulle regeln om att den låga omsättningen skulle gälla för två på varandra föregående år naturligtvis tas bort. Konsekvensförklaringen tror man inte att höjd moms skulle påverka pris eller försäljning för konstnärer, men man förklarar inte hur det skulle kunna hänga ihop.

Inte heller har utredningen vågat beröra de negativa konsekvenserna av momsundantagen inom vård- och utbildningsområdet. Andra EU-länder kan tydligen använda undantag, vilket även borde vara möjligt för Sverige. Även här avviker man uppenbarligen från direktivets nomenklatur.

Konsekvensbeskrivningen är kortast av kapitlen, vilket tyvärr syns signifikativt. Man beskriver hur viktigt det är för systemet att behålla sig legitimitet med att det bl.a. ska vara förutsägbart och enkelt att tillämpa. Det kan inte enbart gälla för redovisningskonsulter och Skatteverkets personal, utan i första hand de många småföretag som ska fylla i blanketter och försöka göra rätt. *På längre sikt bedöms dock NML ge upphov till vissa positiva samhällsekonomiska effekter* anges, men inte vilka dessa effekter skulle vara eller hur de skulle kunna tänkas uppkomma. Det verkar nog troligare att man åtminstone har rätt i att dessa förslag innebär på kort sikt ofta ökade administrativa kostnader genom att tid går åt till att sätta sig in i förändrade regler, uppdatera system, delge information osv. Det gäller helt säkert inte bara på kort sikt för oss företagare.

Genom att använda gamla (från år 2006) beräkningar från Skatteverket uppskattar vi att företagens totala kostnader för att hantera mervärdesskatt uppgår till 13,4 miljarder kronor 2018 och 14,5 miljarder kronor 2021. Hur denna siffra tagits fram går inte särskilt tydligt att utläsa, men man uppskattar att företagens administrativa kostnaderna för att hantera momsredovisningar motsvarar ungefär 3 % av vad staten får in i mervärdesskatt. Skulle det inte funnits skäl att sträva efter att sänka denna ande samtidigt som förslag borde kunna tas fram för att minska den administrativa bördan, för i synnerhet de minsta företagen?

I detta ärende har förbundsordföranden Peter Thörn beslutat och näringspolitisk talesperson Erik Sjölander varit föredragande.

Med vänlig hälsning

Peter Thörn

Förbundsordförande, Småföretagarnas Riksförbund